

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Krzysztofa Czajki, po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 12 marca 2019 r., zażalenia E. K. na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 grudnia 2018 r., w przedmiocie zasądzenia zwrotu kosztów pełnomocnika z wyboru, poniesionych w związku z postępowaniem ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

postanowił

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2018 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W., sygn. akt Sp [...], zasądził od Skarbu Państwa na rzecz E. K. kwotę 240 zł, tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika z wyboru, poniesionych w związku z postępowaniem ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zakończonym wydaniem przez Wojskowy Sąd Okręgowy w W. postanowienia w dniu 16 października 2018 r. (sygn. Sp [...]).

Zażalenie na to orzeczenie wniosła E. K., zaskarżając postanowienie w części dotyczącej rzeczywistych kosztów poniesionych przez nią, przedstawiając w załączeniu przejęcie przelewu bankowego do realizacji dnia 20 kwietnia 2018 r. na podstawie paragonu fiskalnego nr [...] oraz faktury Nr [...] z dnia 20 kwietnia

2018 r., wystawionej przez Kancelarię Adwokacką A. J., który wycenił swoje usługi na kwotę w wysokości 2460 zł.

W konkluzji autorka środka odwoławczego wniosła o uwzględnienie zażalenia i zarządzenie zwrotu wysokości określonej według uiszczzonego przelewu bankowego, załączonego do zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów wskazanych przez E. K. nie zasługiwał na uwzględnienie, w opisanym przez nią wymiarze. Należy bowiem wyjaśnić, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.), wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata, ale Sąd nie jest tym oświadczeniem związany. Jest tak z uwagi na fakt, że wprowadzie zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1999 ze zm.) opłaty za czynności adwokackie ustala umowa z klientem, niemniej umowa ta jest wiążąca tylko w relacji pomiędzy pełnomocnikiem będącym adwokatem i jego mocodawcą. Ustalona w umowie wysokość opłat za czynności adwokackie nie musi stanowić podstawy zasądzenia przez sąd poniesionych przez tę stronę kosztów zastępstwa prawnego. Powyższe znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu projektu komentowanego rozporządzenia, gdzie zastrzeżono, iż „ocenając wysokość podlegającego zwrotowi wynagrodzenia na podstawie autonomicznie określonych przesłanek i każdorazowo, uwzględniając charakter sprawy, rzeczywisty nakład pracy pełnomocnika i podjęte w sprawie czynności, sąd nie jest związany ustaloną w umowie wysokością wynagrodzenia (...) za prowadzenie sprawy. Ustalona w taki sposób opłata istotnie może różnić się od rzeczywiście poniesionego przez stronę kosztu profesjonalnego pełnomocnika” (zob.: A. Partyk, T. Partyk, Komentarz do § 15 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Lex 2017). Powracając do wspomnianego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., z § 15 ust. 1 wynika, że opłaty stanowiące podstawę zasądzenia kosztów adwokackich ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych

określonych w rozdziałach 2-4; z czego wnosić należy, że są one podstawą dla ustalenia wynagrodzenia. Istotne rozróżnienie zawiera ust. 2 i ust. 3 § 15. Mianowicie różnicuje wysokość wynagrodzenia w sposób decydujący fakt, czy sprawa wymaga, czy też nie wymaga przeprowadzenia rozprawy, przy czym w sytuacji, gdy sprawa nie wymaga przeprowadzenia rozprawy, sąd powinien uwzględniać wysokość równej stawce minimalnej.

W niniejszej sprawie E. K. wniosła o zasądzenie, zgodnie z przedstawionymi dokumentami, kwoty 2460 zł, która znacząco przewyższa stawkę minimalną wynoszącą 240 zł za prowadzenie sprawy w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym, wynikającą z treści § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 1800 ze zm.). Jednak, wobec zaprezentowanego przez Sąd Najwyższy w rozpoznawanej sprawie poglądu, stanowisko w omawianej kwestii wyrażone przez Wojskowy Sąd Okręgowy w W. zostało zaaprobowane, co skutkowało uznaniem, iż w tej sytuacji maksymalna do zasądzenia na rzecz E. K. kwota obejmująca koszty postępowania rzeczywiście powinna wynosić 240 zł. Jest to tym bardziej uzasadnione, że wystawiona przez Kancelarię Adwokacką A. J. faktura dotyczy obsługi prawnej „w sprawie zawisłej w Prokuraturze Rejonowej w W., sygn. akt PR 4 Ds. [...]”. Wniesienie zaś skargi na przewlekłość takiego postępowania jest czynnością wpadkową, niezwiązaną z jego głównym przedmiotem i nurtem.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.